

Výstava v Urban centru **SOCHY PRO BRNO**

... Ornament je zločin

architekt Adolf Loos

10. 3. 1870 – 28. 3. 1933

Adolf Loos - klasik moderní architektury a čelný představitel architektonického purismu patří k brněnským rodákům, kteří významně ovlivnili evropskou architekturu.

Brněnský rodák Adolf Loos se narodil v rodině kamenosochaře. Jeho rodný dům stával na dnešní Kounicově ulici, v místech, kde je dnes hotel Continental. Mladý Adolf Loos brzo po studiích na průmyslové škole v Liberci odjel na zkušenou do USA. Po svém návratu v roce 1896 se usadil ve Vídni, kde brzy stanul v čele modernistického hnutí.

Adolf Loos nebyl moderním architektem v pravém smyslu slova. Jeho práce je ale přímým předstupněm moderní architektury. Na secesní vídeňský vkus působil jeho asketický účelný styl jako červená barva na býka. V roce 1908 formuloval své architektonické názory ve stati „ORNAMENT JE ZLOČIN“, která vyšla roku 1913 a stala se základním manifestem puristické architektury.

Adolf Loos odmítal nejen v architektuře, ale i v užitém umění cokoli, co brání plnému využití všech funkcí díla. Ornament prohlašoval za zločin, který zbytečně bere čas a peníze, jež by mohly být věnovány užitečnější věci. Architektura podle Loose nepatří mezi umění, což ale neznamená, že nemá splňovat estetické ideály. Ty Loos viděl v harmonii, účelovosti, strohé a důstojné eleganci moderního člověka, zbaveného zátěže starého, v mnohém však i krásného světa.

Ačkoliv se sám Adolf Loos za architekta nepovažoval, ovlivnily jeho názory a především dílo generace jeho současníků i následovníků, architektů i všeobecně kulturně vzdělaných mužů a žen. V prvním desetiletí 20. století byl Adolf Loos jednou z nevlivnějších postav vídeňské tvůrčí společnosti. Ovlivňoval i nejvýznamnější osobnosti té doby, mezi jinými např. i architekta a urbanistu Le Corbusiera.

Po zániku Rakousko-Uherska Loos obracel svou pozornost stále více k rodné zemi, kde se velmi úspěšně rozvíjela moderní architektura. Štafetu převzali mladí tvůrci, kteří se silně inspirovali právě u Adolfa Loose.

Adolf Loos měl značný zájem o sociální tvorbu a snažil se teoreticky i prakticky řešit problém nedostatku bydlení. V polovině 20. let byl hlavním architektem vídeňského sociálního programu.

Adolf Loos zemřel po delší nemoci ve věku nedožitých 63 let v soukromém sanatoriu Dr. Schwarzwalda ve vídeňském předměstí Kalksburgu.

Významné stavby a realizace v Brně:

- řadový dům k. Herolda / Jiráskova ulice
- zámek JuDr. Viktora Bauera / výstaviště
- rodinné domky v Alešově ulici / Černá pole

